

Alphan
Manas,
eşi ve
çocuklarıyla

Mucit ruhlu sıra dışı bir yönetici

Özel yatırım şirketi Brightwell Holding'in kurucusu ve Dünya Fütüristler Derneği Türkiye Başkanı Alphan Manas pek çok şapkası olan bir yönetici. Sürekli gözlem ve araştırmalar yapıp patent başvurularında bulunan Manas'ta mucit ruhu var. 9

yaşındayken bilgisayarla tanışan, o yıllarda evde küçük küçük buluşlar yapan Manas, bugüne kadar İddaa, deniz taksi, otoyollarda otomatik geçiş sistemi gibi birçok projeyi hayata geçirdi. Manas ile sıradışı kariyerini konuştuk.

Burcu ÖZÇELİK'in haberi sayfa 26

Hiçbir buluş hissikablelvuku ile olmaz gözlem ve araştırma şart

ÖNSEZİ

1962 yılında İzmir'de doğan Alphan Manas, Ege Üniversitesi Bilgisayar Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı olan babası Oğuz Manas vasıtasıyla 9 yaşındayken bilgisayarla haşır neşir olmaya başladı. Teknolojiye çocukken de tutkundu, o yıllarda da evde küçük küçük buluşlar yapıyordu. Henüz 10 yaşındayken eve kurduğu alarm sistemi ileride yapacağı işin de habercisiydi aslında. İlkokul, ortaokul ve liseyi İzmir'de okuyan Manas çok parlak bir öğrencilik dönemi yaşadı, üniversite sınavında tek tercih yapıp Boğaziçi Endüstri'de okumayı planlıyordu ama sınava 3 ay kala geçirdiği bir kaza buna engel oldu.

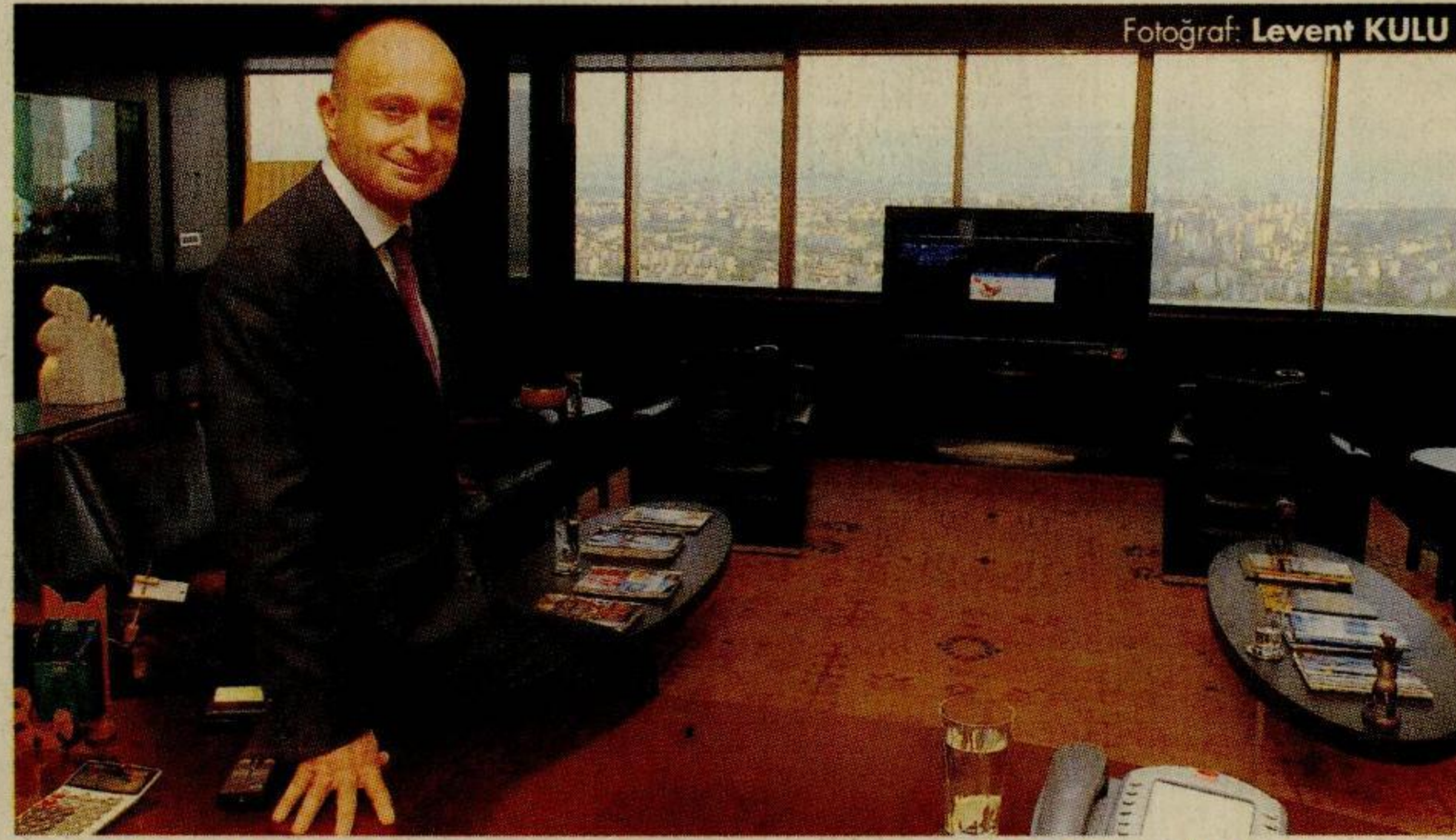
Arkadaşlarıyla şakalaştığı sırada trenden düşerek bacağını kırdı. 2 ay hastanede yatınca sınav hazırlıklarına da ara vermek zorunda kaldı. Tüm hayatı bu kazayla değişti. Babasının da ısrarıyla başka tercihler de yapan Manas, tasarımı da sevdiği için ve babası yaramaz oğlu gözünün önünde olsun istediği için Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliğini tercihleri arasına kattı ve bu bölümü kazandı. Üniversite eğitimi sonrası 1983 yılında Fashion Institute of Technology'de (FIT) master yapmak üzere Amerika'ya gitti. İlk işi İngilizce öğrenmek oldu, ardından bir Türk market işletmeye başladı. Daha sonra askerlik için Türkiye'ye döndü. Kısa dönem askerlik yaptığı Bornova 57. Topçu Tugayı'nın ve ondan sonra tüm topçu tugaylarının test sınavlarının altyapısını hazırladı. Ege Üniversitesi Bilgisayar

Mühendisliği'nden 8 kişilik bir ekiple çalışarak er ve erbaşların dağıtımı için uygulanan sınavları test haline getirdi. Askerliğini tamamladıktan sonra tekrar Amerika'ya döndü. Her Türk genci gibi önünde iki opsiyon vardı, ya bir restoranda ya da bir benzin istasyonunda çalışmak. Ama o iki opsiyonu da kullanmamaya karar verdi ve okulda gördüğü 2cm x 2cm bir ilana başvurarak Tenba isimli bir tekstil firmasına mühendis olarak girdi. İki hafta sonra baş mühendis ayrılınca onun yerine, 2 ay sonra da fabrika müdürü ayrılınca onun yerine geçti. O dönemde hem şirkette tam zamanlı çalışıp, akşam 6 ila 9 arası okula gidiyor, 9'dan 12'ye kadar da Manhattan Community College Bilgi İşlem Merkezi'nde konuşma yapıyordu. Manhattan Community College'deki bilgisayar merkezinde hazırladığı sistem sayesinde Tenba'nın 2 günde verdiği

Özel yatırım şirketi Brightwell Holding'in kurucusu, Dünya Fütüristler Derneği Türkiye Başkanı, Kamboçya İstanbul Fahri Başkonsolosu ve aynı zamanda mucit kimliği taşıyan Alphan Manas, pek çok şapkası olan bir yönetici. 9 yaşındayken bilgisayarla tanışan, o yıllarda evde küçük küçük buluşlar yapan Manas, bugüne kadar İddaa, deniz taksi, otoyollarda otomatik geçiş sistemi, gibi pek çok projeyi hayata geçirdi. Stok kontrolü yapan buzdolabı, simetri hastaları için duvardaki tabloların düzgün durmasını sağlayan su terazisi gibi pek çok da buluşa imza attı. O patent başvurularını hayatı kolaylaştırmak adına yapıyor. Bunun için metroya, otobüs binip gözlemlerde bulunuyor, sürekli araştırmalar yapıyor. Alphan Manas ile sıra dışı kariyerini konuştuk.

teklifleri 2 saatte düşürerek firmayı kısa sürede büyüttü.

Alphan Manas ilk patent başvurusunu da Amerika'da 1984 yılında yaptı. Sürekli kendini kurtarma modunda, buradan nasıl bir yaşam kaynağı çıkarırım düşüncesinde olduğu bir gün metroyla seyahat ederken aklına bir fikir geldi. Duraklar arasındaki direkleri sayıp, ne kadar hızlı geçtiklerini farkedince direkler arasına resimler koyup bu görüntülerin film olarak görünmesi fikrini ortaya attı. Ön başvurusunu yaptı fakat parası olmadığı için detaylı başvuruyu yapamadı. Bu fikrin patenti 1999 yılında bir başkası tarafından alındı. Amerika macerasından sonra Türkiye'ye dönerek Amerikan Colonial Cooperation firmasının ülke müdürü oldu. Şirket Türkiye'deki operasyonlarını kapayınca onu da Dominik Cumhuriyeti'ne göndermeyi teklif ettiler.

Fotoğraf: Levent KULU

Gözlem için metroya otobüse biniyor

Hergün yüzlerce kişi Manas'a "Bir fikrim var, dün akşam rüyamda gördüm" diye e-postalar yağdırıyor. "Türk insanının en büyük sorunu eğitim ve araştırmadan yoksun olmak" diyen Manas, "O yüzden Türkiye'de yapıldığı sanılan buluşlar ya çok başlangıç aşamasında ya da çok işlevsiz oluyor. Hiçbir zaman hiçbir buluş hissikablelvuku (önsezi) ile

gerçekleşmez. Hiç bir buluş yukarıdan vahiy yoluyla inmez. Daha önce tesadüflerle oluşan buluşlar Arşimet'in 'Buldum buldum!' diye oluşan buluşlarının artık buldum buldum diye oluşma şansı yok. Haa belki tansiyon ilacı araştırırken Viagra bulunmuş olabilir ama tansiyon ilacını araştırmak için 700 milyon dolar harcanırken Viagra bulunuyor.

Öyle 3 kuruşluk araştırma ile 5 milyon dolarlık buluş yapma şansına sahip değilsiniz. Araştırma yapmak zorundasınız. Bunun için de sürekli gözlem gerekiyor, ben gözlem için metroya, belediye otobüsüne biniyorum. İnsanlar neye bakıyorlar, ne beklentileri var, çünkü başkalarının gözlemlerine dayanarak sizin bir şeyler yaratma şansınız yok."

Kamboçya'ya iki okul yaptırdı

Alphan Manas fakir ülkelere bağlı projeler peşinde koşarken Kasım 2005'de Kamboçya'nın İstanbul Fahri Başkonsolosu oldu.

İleride hem sosyal sorumluk projeleri hem de bu ülkeye yatırım yapmak isteyen Manas, 2005 yılında Kamboçya'ya iki ilkokul

yaptırdı. Manas, Kamboçya'da özellikle madencilik ve enerji konularında yatırımlar yapmak için araştırmalar yapıyor.

Bir arayış içinde olan Alphan Manas'ın yardımına babası koştı. Alphan Manas, babasının proje liderliğinde 1988'de yılında hem uzaktan akrabası olan hem de Ege Üniversitesi Bilgisayar Araştırma Uygulama Merkezi'nde sistem analisti olarak çalışan Emin Hitay ile Exim'i kurdu. Ardından diğer şirketler Planet ve Teknoser geldi. 1998 yılında kurulan tüm şirketler Teknoloji Holding çatısı altında toplandı.

YENİLİKÇİ HERKES FÜTÜRİST OLABİLİR

Alphan Manas, "Babam beni de ortağımı da çok iyi tanıyordu. Ortağımla beni biraraya getirdi, ona sen iyi tüccarsın ticareti biliyorsun, Alphan da teknolojiyi biliyor, ortak olun dedi. 18 yıl boyunca gayet iyi ortaklık yaptık" diyor. Manas bu

dönemde ideal saklama koşulları sağlayan ve stok takibi yapabilen buzdolabı, gıda depolama tertibatı ve yuvarlak buzdolabı patenleri aldı. Ve pek çok yenilikçi ürün ve projenin hayata geçmesini sağladı. İddaa oyunu, ilaçlarda üretim esnasında barkod uygulaması, köprü ve otoyollarda otomatik geçiş sistemi, 1997 Nüfus Sayım Projesi, Uzaktan Otomatik Sayaç Okuma (AMR) ve Sabit Bayilik, GSM, ITV, Internet ve IVR platformlarından yararlanan Spor Toto ve At Yarışları bahis sistemleri, deniz taksi projesi bu projelerden sadece bazıları. Manas, 2006 yılında Teknoloji Holding'de yer alan 7 şirketi bünyesine alarak, merkezi Hollanda'da bulunan, ABD ile İngiltere'de yapılmış özel bir yatırım şirketi olan Brightwell Holdings BV'yi kurdu. Brightwell Holding, ağırlıklı olarak enerji, maden,

derdinden kurtulmuşlar.

Alphan Manas aynı zamanda bir fütürist. Fütüristler en basit anlatımıyla gelecek senaryoları üzerinde konuşarak geleceğe dair öngörülerde bulunan kişiler. Dünya Fütüristler Derneği Türkiye Başkanı olan ve 2005 yılında Türkiye Fütüristler Derneği'ni kuran Alphan Manas, 1999 yılından bu yana fütürist olduğunu söylüyor. O yıl bir konferansta şirket birleşmeleri konusunda konuşan ve şirket birleşmeleri konusunda bilmeden fütüristme dair laflar eden Manas, ne zaman fütürist olduğunun da farkında olmadığını söylüyor. Manas "Yenilikçi düşünceye sahip, hayata hep farklı bir açıdan bakma eyleminde olan herkes fütürist olabilir" diyor. Türkiye Fütüristler Derneği'nin iş adamları, öğrenciler ve öğretim üyelerinden oluşan 100 kadar üyesi bulunuyor.

■ Burcu ÖZÇELİK

denizcilik çevre teknolojileri alanlarında yatırımlar yapıyor.

Yatırım yaptığı şirketler de sayıldığında Alphan Manas bugüne kadar 50 patent aldı. Tüm bunları yapabilmek için tabii ki biraz da mucit ruhlu olmak gerekiyor. O durmadan fikir üretmesinin nedenini yaşamı daha kolaylaştırmak, herşeye kısa ve öz çözümler yaratmak olarak açıklıyor: "Bu patent çalışmalarıyla aslında beyin jimnastiği yapıyoruz. Olaylara çok daha pragmatik bakabiliyoruz, yoksa patentlerle para kazanmadık. Örneğin resimlerin eğri durmasının simetri hastalarını çok rahatsız ettiğini gördük ve onlara yardımcı olmak üzere ufak su terazisi patenti başvurusunda bulduk. Teraziyi tablonun altına koyuyorsun, hiç sağa mı sola mı çekeyim diye birisine sormanıza gerek yok. Çok akıllıca. Ben boş zamanlarımda patent üreten bir insanım, yaşamımı patent üreterek kazanmıyorum ama bu bana yaşam felsefesi yarattı. Bana şunu öğretti: Eğer bir işe gireceksen, bir yatırım yapacaksan ya şirketin patenti olacak, ya girdiğin işin giriş bariyeri çok çok yüksek olacak veya korunmuş bir alan olacak. Bu patent de kendi çalışmalarımın sonucunda ortaya çıkmış bir durum, yani geçmişten bugüne gelirken bu bana bir ders oldu." Alphan Manas aynı kolaylığı evine de taşımış. Tüm ev son teknolojiyle, hayatı kolaylaştıracak şekilde dizayn edilmiş. Örneğin evinin girişini parmak izli yaptırmış, artık eve girerken anahtar arama